

БОЈАНА ВУКОТИЋ
Народна библиотека Србије,
Београд

УДК 016

БИО-БИБЛИОГРАФИЈА АНДРИЈЕ Б. К. СТОЈКОВИЋА

(*Андрија Б. К. Стојковић : био-библиографија* / Добрило Аранитовић. - [1. изд.]. - Чачак : Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, 2006 (Чачак : „Графика Јуреш“). - 288 стр. : фотогр. ; 21 см. - (Едиција Завичајна библиографија ; 12)

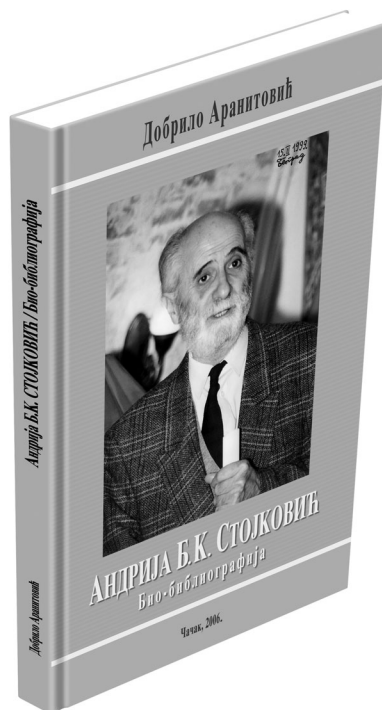
Поводом обележавања 80 година живота Андрије Б. К. Стојковића, приређена је његова био-библиографија и објављена крајем прошле године као дванаеста књига едиције *Завичајна библиографија* у издању Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку.

Састављач библиографије је Добрило Аранитовић, библиотекар саветник Библиотеке шабачке, наш познати библиограф, добитник више престижних награда и признања за свој библиографски рад (између осталог и добитник награде „Стојан Новаковић“ за библиографију). Објавио је око 950 библиографских јединица, а о његовим радовима објављено је око 420 чланака, приказа, осврта и бележака.

Сачинио је и објавио преко 100 персоналних библиографија наших књижевника, научника и филозофа: Вука Павићевића, Сретена Вукосављевића, Чедомира Брашанца, Исака Самоковлије, Петра Влаховића, Радосава Меденице, Жака Конфина, Тамила Сијарића, Чеда Вуковића, Душана Костића, Станислава Винавера, Блажа Шћепановића, Душана Грбовића, Милорада Панића-Сурепа, Јанка Ђоновића, Богдана Шешића, Риста Ратковића, Радована Зоговића, Михаила Лалића, Загорке Мићић, Божура Хајдуковића, Миодрага Цекића, Божидара Кнежевића, Лазара Комарчића, Мила Бошковића, Лазе К. Лазаревића, Александра Леса Ивановића, Стефана Митровића, Љубомира Цвијетића, Владимира Јовичића, Љубомира Дурковића

Јакшића, Бошка Пушоњића, Трифуна Ђукића, Танасија Пејатовића, Батрића Марјановића, Радоја Мирковића, Бранка Станковића, Павла Јевтића, Васе Пелагића, Душана Баранина, Миомира Дашића, Библиографију посебних издања о Његошу, Уроша Ружичића, Марка Цемовића, Витомира Србљановића, Марка С. Поповића Родољуба, Светозара Томића, Јована Бојовића, Новице Ракочевића, Драгољуба Јовановића, Светозара Р. Раичевића, Властимира Ерчића, Новице Шаулића, Митра Влаховића, Петра Комненића, Миодрага С. Лалевића, Илије Лалевића, Милосава Јутовца, Машана Булатовића, Ђузе Радовића, Мирана Кићовића, Добрице Ерића, Радована Лалића, Милана Дамњановића, Радомира Губеринића, Милоја Петровића, Милана Јевтића, Илије Јелића, Радоње Вешовића, Гојка Ружичића, Марка Ж. Ракочевића, Окице Глушчевића, Димитрија Јевтовића Полимца, Димитрија П. Ђуровића, Драгише Боричића, Андрије Лубурића, Јова Тошковића, Александра Мартиновића, Луке Вукмановића, Мићуна Шилка, Душана Ђуровића, Вукомана Шалипуровића, Бранка Поповића, Јанка Тугегића, Томаша Катанића, Милана М. Вуковића Црновршанина, Милоша Видаковића, Никанора Ружичића, Драгутина Драга Ђупића, Јеле Спиридоновић Савић, Мирка Барјактаровића, Миливоја Васиљевића, Луке И. Лазаревића, Марка Цара, Ксеније Атанасијевић, Зорана Ђинђића, Андрије Б. К. Стојковића, Павла Чубровића, Тадије Поповића, Борисава Џуверовића, Владимира Станимировића, Милоша Московљевића, Ивана Шајковића, Драгана М. Јеремића, Миладина Животића, Светозара Стојановића.

Приредио је и преко 40 библиографија о рецепцији стваралаштва неких страних филозофа и књижевника у нашем духовном простору: Ђерђа Лукача, Ериха Фрома, Карла Корша, Ернста Блоха, Макса Хоркхајмера, Херберта Маркузеа, Анри Лефевра, Теодора Адорна, Карела Косика, Адама Шафа, Баруха Спинозе, Мориса Мерло-Понтија, Марека Фрицханда, Жан-Пол Сартра, Антонија Грамшија, Лешека Колаковског, Франца Кафке, Готфрида Вилхелма Лајбница, Мартина Хајдегера, Макса Шелера, Анрија Лефевра, Едмунда Хусерла, Еугена Финка, Лудвига Лангребеа, Романа Ингар-



дена, Пола Рикера, Јиргена Хабермаса, Имануела Канта, Фридриха Ничеа, Серена Киркегора, Артура Шопенхауера, Дејвида Хјума, Томаса Хобса, Лудвига Витгенштајна, Георга Фридриха Хегела, Бориса Вишеславцева, Николаја Берђајева, Лава Шестова, Албера Камија, Михаила Булгакова, Бориса Пастернака. Сачињене су, али нису објављене, и библиографије Ренеа Декарта, Бертранда Расела, Анри Бергсона, Јохана Готлиба Фихтеа, Јозефа Вилхелма Шелинга, Карла Јасперса, Валтера Бењамина, Дени Дидроа, Волтера, Шарла Монтескијеа и Џона Дјуија.

У часопису *Библиографски вјесник*, у оквиру теме „Црна Гора и црногорски аутори у периодици“ (1985–2005), обрадио је преко 100 часописа и листова. За *Лексикон њасаца Југославије* (Матица српска, Нови Сад) до сада је сачинио преко 200 обрада о ауторима махом из Црне Горе и Србије.

Андрија Б. К. Стојковић, чијем животу и раду је посвећена био-библиографија (рођен у Чачку 1924. године, где је завршио основну школу и гимназију) је плодан истраживач из области филозофије и аутор неколико дела о филозофији у Срба. Био је професор на Филозофском и Природно-математичком факултету у Београду. Његова најпознатија дела су: *Лењин о формалној логици* (1951), *Тенденције развоја садашње светске филозофије* (1960), *Дијалектички материјализам* (1962), *Развићак филозофије у Срба (1804-1844)* (1972), *Почеци филозофије у Срба* (1970), *Дијалектика њре Маркса и марксистичка дијалектика* (1977). Био је члан редакција неколико филозофских часописа (*Филозофски њрељег*, *Филозофија*, *Дијалектика*), уредник више зборника радова, сарађивао у 84 домаће и стране серијске публикације и 17 зборника радова. Његови радови штампани су на једанаест страних језика. Један је од оснивача Филозофског друштва Србије, Друштва за филозофију и историју математичких, природних и техничких наука, Хегеловог друштва, члан *Internationale Hegel-Gesellschaft* (Берлин). Учествовао је на више од 60 научно-филозофских скупова у земљи и иностранству и одржао око 900 јавних предавања из филозофије и сродних области.

Библиографија је, како то већ Аранитовић иначе ради, урађена систематично, исцрпно, са бројним регистрима, биографијом, документима о раду проф. др Андрије Б. К. Стојковића, фотографијама и надахнутим текстом уредника едиције, Данице Оташевић, о првим чачанским баштованима.

На 288 страна књига садржи следећа поглавља: *I Биографија*, *II Библиографија*, *III Регистри*, *IV Дело њроф. др Андрије Б. К. Стојковића у огледалу стиручне и научне крићике* и *V Прилози и фоћографије*.

После краће биографије проф. др Андрије Б. К. Стојковића следи библиографија његових радова. Сама библиографија која садржи 1109 библиографских јединица говори о плодном научном и истраживачком раду нашег чувеног професора филозофије. Библиографска грађа распоређена је у пет делова: 1. Посебна издања, 2. Прилози у листовима, часописима и зборницима радова, 3. Предговори. Поговори. Рецензије. Приређена издања, 4. Лексико-

графски рад, 5. Библиографија радова о проф. др Андрији Б. К. Стојковићу.

Библиографија обухвата период од 1952. до 2004. године. Распоред библиографских јединица је хронолошки, према години издавања публикације. Опис је рађен према међународним стандардима за обраду монографских публикација ISBD (М) и за обраду компонентних делова ISBD (СР). Већина библиографских јединица садржи и неопходне напомене које боље објашњавају саму јединицу. Код радова који имају резиме на неком другом језику, у напомени је дат оригинални наслов резимеа.

Први део Библиографије носи наслов *Посебна издања* и обухвата монографске публикације које је проф. др Андрија Б. К. Стојковић објавио као самостални аутор или коаутор у периоду од 1953. до 2002. године, укључујући и два рада у штампи и пет радова припремљених за штампу и обухвата 76 библиографских јединица – од предавања одржаног на Коларчевом народном универзитету 1953. године (*Ликвидација дијалектике од стране совјетске бирократије и оштор совјетских филозофа*), преко уџбеника историје филозофије за средње школе, расправа о немачкој класичној филозофији, материјалистичком дијалектичком методу, уџбеницима за предмет Основе науке о друштву, основама марксистичке филозофије, историјским приказима развоја филозофије у Срба 1804-1944, расправама из етике, укључујући и коауторски рад о Чачанској гимназији, све до расправе о менталитету и карактеру српског народа, припремљене за штампу у време кад је библиографија била састављана.

Други део чине *Прилози у листовима, часописима и зборницима радова од 1952. до 2004. године* (823 јединице). Ту су радови објављивани у 84 домаће и стране серијске публикације и 17 зборника радова, штампани на српском и још једанаест страних језика. Распон тема у овим прилозима је разноврстан: проблеми дијалектичке филозофије и логике, радови из историје филозофије, радови о познатим светским филозофима (Имануел Кант, Николо Макијавели, Томас Мор, Томазо Кампанела, Томас Хобс, Волтер, Русо, Мелије, Мабли, Морели, Маркс, Енгелс и Лењин), бројни радови о руским филозофима, огледи о српским и југословенским филозофима и филозофским погледима значајних личности (Доситеј, Вук Караџић, Његош, Никола Тесла, Михаило Пупин, Милутин Миланковић, Лаза Костић, Светозар Марковић, Јован Цвијић, Руђер Бошковић, Владимир Јовановић, Милош Н. Ђурић, Предраг Враницки, Олег Мандић, Огњен Прица, Михаило Марковић, Вуко Павићевић, Михајло Поповић, Богдан Шешић, Радомир Лукић, Душан Недељковић, Глигорје Зајечарановић, Владимир Милановић), прикази филозофских часописа, библиографије из разних специјалних области филозофије, огледи о васпитању и образовању, о вештинама учења, читања и писања, посебно о настави филозофије, логике, социологије и психологије.

Предговори. Поговори. Рецензије. Приређена издања од 1970. до 2001. године и један рад припремљен за штампу чине 28 јединица трећег дела Би-

блиографије. Ту су предговори, поговори и рецензије за књиге и преведена издања бројних домаћих аутора (Братислав Петровић, Богдан Шешпић, Миодраг Цекић, Милан Дамњановић, Душан Недељковић, Милорад Бертолино, Милан М. Миладиновић, Миливоје Урошевић, Драго Ручнов, Бранко Ковачевић, Никола Стојић, Радован М. Маринковић, Боривој Самолочев, Војислав Тодоровић, Добривоје Блажо Благојевић, Жарко Крупеж, Момчило Бојанић, Софија Бошковић, Раде Рујић) и страних аутора (Ернст Фишер, Франц Марек, Ален Грас), за споменице (војводе Степе Степановића) и зборнике радова (*Светозар Марковић данас*, *Вишевековна историја Чачка и околине*), као и приређена издања *Сабраних дела Јована Цвијића*, *Целокупних дела Светозара Марковића*, једанаеста и дванаеста књига *Изабраних дела Бранислава Пећронијевића*, *Дела Божидара Кнежевића*.

Лексикографски рад професора Стојковића од 1958. до 1967. године представљен је са шест библиографских јединица у Библиографији – одреднице о југословенској филозофији и филозофима за *Велику совјетску енциклопедију*, *Енциклопедију Југославије*, *Малу политичку енциклопедију* и *Педагошки речник*.

Библиографија у последњем, петом делу, садржи радове о проф. др Андрији Б. К. Стојковићу објављене од 1954. до 2002. године и броји 176 библиографских јединица домаћих и страних аутора.

Треће поглавље садржи четири регистра који доприносе информативној вредности Библиографије: 1. Регистар радова на страним језицима (албански, бугарски, енглески, кинески, мађарски, македонски, немачки, полски, румунски, руски, словачки, словеначки и француски језик), 2. Регистар периодичних и повремених публикација у којима је сарађивао проф. др Андрија Б. К. Стојковић: а) Листови и часописи (84 серијске публикације), б) Годишњаци. Зборници. Алманаси (17 публикација), 3. Регистар имена и 4. Стручни регистар, разврстан у: А. Наука (историја и теорија), Б. Општа (међународна) филозофија, В. Религија. Теологија. Филозофија религије. Утопија. Атеизам, Г. Филозофија марксизма и лењинизма и Д. Историја филозофије у југословенским земљама.

У четвртном поглављу које носи наслов *Дело проф. др Андрије Б. К. Стојковића у огледалу стручне и научне критике* дати су следећи документи: 1. Оцене референата за избор у звање доцента, ванредног и редовног професора на Универзитету у Београду, 2. Избори у САНУ, Матици српској и Научном друштву Србије, 3. Стране оцене списа и делатности проф. др Андрије Б. К. Стојковића (преводи оцена објављених на бугарском, немачком, руском, полском, енглеском и француском језику).

Петом поглављу – *Прилози и фотографије* садржи текст Данице Оташевић и деветанаест фотографија професора и његове породице. Прилог *Први чачански баштовани*, уредника едиције Завичајна библиографија и директора Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку – Данице Ота-

шевић – занимљива је прича о Стојковићима, првим чачанским баштованима, којих (ни Стојковића, ни баштована) нема више у Чачку. То је уједно и прича о Чачку кроз векове и прича о Србији која је увек била у политичким и ратним превирањима.

Дело проф. др Андрије Б. К. Стојковића представљено у овој био-библиографији велики је допринос српској науци и култури, а ова књига обогатила је чачанску завичајну библиографију још једним изврним радом библиографа и нашег колеге Добрила Аранитовића.

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ објавила је ову књигу и као електронско издање. Био-библиографија је доступна у ПДФ формату, величине 728 КБ и потпуно је слободна за преузимање истраживачима, библиографима, студентима, библиотекарима и свима осталима.